

Aan : College van B&W en Gemeenteraad Zeist
Cc : Leren voor de Toekomst
Van : Bestuur SLZ
Betr. : Verslag doorstroomtoets-training
Datum : Mei 2024

Resultaten. De evaluatie van een training ter voorbereiding van de doorstroomtoets (in groep 8), laat zien dat een korte training om de stof door te nemen heel goed werkt voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen. 8 op de 10 leerlingen kreeg een hoger schooladvies, bij 1 leerling ging het advies zelfs twee stappen omhoog. Extra training, zoals bijvoorbeeld huiswerkbegeleiding, is effectief, zo wijst wetenschappelijk onderzoek¹ uit. Meestal betreft het kinderen uit welvarende gezinnen. Deze evaluatie laat zien dat het ook goed werkt bij gezinnen met een laag inkomen.

Beleidsimplicaties. Wij adviseren daarom om examentraining voor de doorstroomtoets structureel aan te bieden. Wij treden graag in overleg met Leren voor de Toekomst, scholen en de wethouders van Onderwijs en Bestaanszekerheid in Zeist. De kwestie is of dit project kan worden omgezet in een structurele voorziening voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen of kan worden betrokken bij de activiteiten van de 'Gelijke Kansen Alliantie' waarvoor de agenda mede door de gemeente Zeist is ondertekend.

Stichting Leerkansen Zeist en Stichting Leren voor de Toekomst organiseerden een training voor de doorstroomtoets voor kinderen uit groep 8 van het basisonderwijs. Dit was mogelijk dankzij een gift van De Ronde Tafel 147 Kromme Rijn. De training werd uitgevoerd door Stichting Leren voor de Toekomst.

¹ <https://www.kennisrotonde.nl/vraag-en-antwoord/effect-huiswerk-op-leerrendement-en-schoolprestaties>

Voor wie? De doorstroomtoetstraining vond plaats in het afgelopen schooljaar (2023-2024) en was gericht op kinderen uit gezinnen met een inkomen dat lager is dan 130% van het minimum inkomen.

Waarom? Uit diverse onderzoeken is gebleken dat kinderen uit economisch kansarme gezinnen met daarbij een niet-westerse achtergrond over het algemeen lager scoren bij wat vroeger de Citotoets heette en een lager schooladvies krijgen voor het vervolgonderwijs dan kinderen uit gezinnen met een hoger inkomen. Zoals de Kansentlas laat zien is dit ook in Zeist helaas het geval.²

De cursus. De training vond plaats tussen 16 en 20 oktober 2023 (in de herfstvakantie), met een opfrisdag in januari. Vijfentwintig leerlingen uit groep 8 waren alle dagen aanwezig. Zij zijn aan de slag gegaan met onderwerpen die ze lastig vonden, met name rekenen en taal. Dat werd afgewisseld met creatieve lessen, zoals het schilderen van de toekomst.³

Impact

De leerlingen. Voor het evalueren van de impact van de doorstroomtoets vergelijken we het voorlopig advies met het definitieve schooladvies. Het moment van het eerste advies varieert per school, sommige scholen geven het advies aan het einde van groep 7, andere in het begin van het schooljaar in groep 8. Het definitieve schooladvies vindt in maart plaats. Bij het vergelijken van het voorlopige schooladvies en het definitieve advies blijkt dat 8 van de 10 leerlingen een hoger advies hebben gekregen; bij 1 leerling is het advies zelfs twee stappen omhoog gegaan.

Ter vergelijking, de afgelopen jaren kreeg slechts zo'n 1 op de 10 leerlingen in Nederland, na het maken van de toets, een hoger schooladvies voor het voorgezet onderwijs.⁴

² <https://www.seo.nl/publicaties/seo-kansentlas/>

³ Zie ook: <https://www.zeistmagazine.nl/groep8aandemacht>

⁴ Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs. (26 april 2024). *Antwoord op schriftelijke vragen van het lid Van Zanten (BBB) over het bericht 'Onrust op basisscholen over uitkomsten nieuwe doorstroomtoets'*. Den Haag, NL. Retrieved from <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/04/26/antwoord-op-schriftelijke-vragen-van-het-lid-van-zanten-bbb-over-het-bericht-onrust-op-basisscholen-over-uitkomsten-nieuwe-doorstroomtoets>.

Wetenschappelijk onderzoek heeft laten zien dat huiswerk maken van belang is voor kinderen. Deze evaluatie in Zeist laat zien dat 1 week extra training ook al helpt om een beter schooladvies te krijgen. De impact is groot.

De ouders. De ouders waren enthousiast. Volgens hen zijn ook de *sociale vaardigheden* van de kinderen vooruitgegaan. De kinderen kregen volgens hen meer zelfvertrouwen en motivatie en zij durfden vaker vragen te stellen in de klas.

Meerdere ouders vroegen of dit niet elk jaar kon gebeuren en ook vaker tijdens het schooljaar.

Adviezen

Structurele hulp. Deze doorstroomtoetstraining was eenmalig. De impact is groot. Leerkansen Zeist wil graag meewerken aan het structureel aanbieden van deze training. In een overleg met Leren voor de Toekomst, scholen en de wethouders van Onderwijs en Bestaanszekerheid in Zeist kunnen wij verder de mogelijkheid verkennen hoe dit uit te voeren.

De ouders zouden het waarderen om bij de ontwikkeling en uitvoering hiervan te worden betrokken.